

Posudek vedoucího diplomové práce

Téma: Rovnováha biologického, sociálního a právního rodičovství

Diplomant: Martin Šťovíček

Vedoucí: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Práce Martina Šťovíčka je věnována problematice vzájemné rovnováhy biologického, sociálního a právního rodičovství. Jde tedy o téma poměrně netradiční, které přesahuje obvyklý rámec výkladu o rodičovství v úzkém právním smyslu slova. Volbu tématu i snahu autora o porovnání těchto tří značně odlišných, vzájemně se ovlivňujících aspektů rodičovství je třeba hodnotit jistě kladně.

Specifika tématu se odrážejí rovněž v členění samotné práce. Po stručném *Úvodu* a obecném vymezení rodičovství v části první, přistupuje autor postupně k výkladu jednotlivých typů rodičovství. Nejprve vysvětluje rodičovství biologické. Rozebírá zejména důvody, proč se tato podstata rodičovství projevuje nejvíce v době od početí do narození dítěte, zatímco v pozdějších fázích vývoje dítěte ustupuje poněkud do pozadí. V další pasáži je vymezen sociální rozměr rodičovství. Třetí samostatná partie je věnována všem základním aspektům právního rodičovství, od jeho určení, přes vymezení základních rodičovských práv a povinností až po vyživovací povinnost mezi rodiči a dětmi.

Výklad ve všech uvedených částech je podán přehledně. Jistý nedostatek je možné spatřovat v omezené provázanosti pojednání o jednotlivých typech rodičovství. Autor sice občas zmiňuje některé styčné body všech tří pohledů, mohlo jich však být více. Tento přístup jej pak nutí k poměrně značné popisnosti a „tradičnosti“ vymezení právního rodičovství. Čtenář se v této pasáži dozvídá v přehledné podobě a jistě (až na drobná zjednodušení) i správně většinu základních informací o určování otcovství, rodičovské zodpovědnosti, výživném atd. Výklad však příliš nepřekapuje a není odlišný od jinde obecně dostupných zdrojů. S ohledem na rozsah záběru, je pak mnohdy podán ve značně zestručnělé podobě. Je třeba spravedlivě přiznat, že jde o problematiku natolik základní, že nic objevně nového očekávat nelze, autor se však mohl o něco více pokusit popsat (najít) biologickou a sociální souvislost (vliv) například v současné koncepci výživného, správě majetku dítěte či určení jeho jména.

K většímu srovnání vybraných aspektů biologického, sociálního a právního rodičovství se uchazeč dostává v části šesté. V ní je možné hledat bezesporu největší přínos práce a diplomant tu také jasně prokazuje schopnost nalézt nový neotřelý pohled na zvolené téma i velmi dobrou celkovou orientaci ve zvolené problematice. Vyzdvihnout je možné zejména pasáž zabírající se tzv. surogačním mateřstvím. To představuje situaci, v níž se velice výrazně projevuje střet právního a biologického rodičovství, jakož i vliv postoje společnosti, jejích hodnot a představ o rodičovství na výslednou podobu právní úpravy. Autor zde vyzdvihuje základní problémy, na které naráží současná právní úprava, předkládá možná řešení a nastiňuje možnost jejich přijetí. Přínosné je rovněž naznačení přístupu k této problematice v právních rádech jiných států.

Formální stránka práce je na slušné úrovni. Text je jednotně členěn do kapitol a podkapitol. Formátování je ustálené. O něco více pozornosti mohlo být věnováno závěrečné revizi textu. Stále je možné nalézt jisté množství překlepů, chybných odražení atd. Pozornost rovněž zbytečně upoutává nesjednocená podoba citací, byť jinak, obsahově, je citováno v souladu s citační normou.

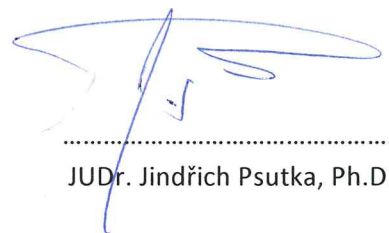
Práce s odbornou literaturou je velmi dobrá. Autorem zvolené téma je poměrně rozsáhlé, nad to ještě nutně do značné míry mezioborové. Nelze tedy jistě říct, že by byla shromážděna veškerá dostupná tuzemská literatura, při zachování shodného tématu by to ostatně byl úkol hodný textu vysoce převyšující požadavky práce diplomové. Diplomantovi se nicméně podařilo najít a použít více než reprezentativní vzorek knižní i časopisecké literatury, která mu dává dobrý podklad pro zpracování jeho tématu. Rozsah poznámkového aparátu je nadprůměrný.

Lze shrnout, že odevzdaný text splňuje kritéria závěrečné práce v magisterském studijním programu. S ohledem na zvolené téma bylo možné v některých pasážích očekávat větší odvahu autora k rozsáhlejší konfrontaci zkoumaných typů rodičovství. V mnoha ohledech však tento nedostatek dohání v závěrečné kapitole, v níž se vzájemným srovnáním na pozadí vybraných institutů zaobírá blíže. S ohledem na uvedené práci k obhajobě **doporučuji** a navrhuji hodnotit ji jako **velmi dobrou**, v případě přesvědčivé kvalitní obhajoby celkově i jako **výbornou**.

Otázky:

- 1) Jaké změny v určování rodičovství přináší nový občanský zákoník?
- 2) Jak se díváte na případnou možnost společného osvojení dítěte osobami téhož pohlaví?

V Plzni dne 20. Května 2013

.....
JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.